

xi, 46), i el xilè *ponerse mujo* (Draghi, *Cancionero Cuyano*, p. 371), arag. *gatamusa* 'gata moixa'. Hi ha, en efecte, *mújol* a les nostres illes, amb el valor de 'moix': «*mújol* adj. el qui calla o parla poc, *cazorro*», *DFgra*; «(Don Fausto seu, fent cigarros, capbaix i ⁵ *mújol*): MARCELINA: —Fausto, tu estàs consirós; / diques-me què tens, eh? Vina. —FAUS.: —Què he de tenir, Marcelina? / Tu saps què tenim tots dos: / pocs doblers», *BFerrà* (*IdOr* I, 100); «cap-fic: cap-ficat, *mújol*», «el caràcter expansiu, xelest i divertit dels pobles mitj-evals, que no tenien res de funest, *múpols* ni malaxamussos, com escriptors ignorants --- han volgut suposar», *AMAlc*. (*BDLC* IV, 265; VI, 254); «en general, el que diu Alc. és dit en un llenguatge que podria sortir de la boca de qualsevol pagès deixondit, verbós, expressiu; no d'un de *mújol*, taciturn o mancat de gràcia narrativa», *Moll* (*Hom. a ESerra Ràfols*, p. 41).

Moixa 'òliba'. *Moixada*. *Moixal*. *Moixar* (supra). *Moixard* (Arnau de Vilanova), *AlcM*; *moixardies* «zalameria, coqueteria», S. xv, *moixerderia* «gazmoñeria», ²⁰ Ss. xv, xvi (*DAG*). *Moixaric*. *Moixarri*. *Moixarró*. *Moixer*; *moixera* 'borratxera'. *Moixeria*. *Moixerra*. *Moixet*. *Moixeta*. *Moixí*. *Moixicós*. *Moixí* i *moixina*, veg. supra; *moixinada*; *moixiner*. *Moixo*. *Moixona* 'moixaina'. *Moixó*. *Moixot*.

De *mix*: *Mixa*. *Mixarda*. *Mixarri*. *Mixarrona*. *Mixet*; *mixeta*. *Mixo*; *mixino*, *mixinet*, *mixinirri*. *Mixola*. *Mixona*; *mixoner*, *-eria*. *Mixorrer* val. «alabem la pietat de la que no té res de *mixorrera*, y animem-la a seguir-la, en la copla siguent: A la beata de veres / imitem-la quant pugam, / pero si és *mixorrera*, / pròp d'ella may estigam», *MGadea* (*T. del Xè* I, 22); «alça't lo vel tu, *mixorrera*, / que no 't lliure ni Crist de vore 'l teu mal fi!», *GaGirona*; *mixorreria*: «l'Eslidà un reneç pega notant los seus com callen: / —Què! Les *mixorreries* d'aquesta us fan caldor?», id. (*Seidia*, 252, 251).

CPT.: **Mixperix*, insecte, val., és una espècie de 'sastre' que neda pels quadros o viviers d'arròs: *mišperix* a Cullera i, d'altres, *mišparix*, allí mateix (on em digueren que era collectiu sense plural ni singular), però a Silla deien *misperits* en plural, i a Sueca *parissos* (1962). No és impertinent la comparació amb una mixa minúscula, però amb duplicació ecoica i expressiva *miš!-priš!* al·lusiva al moviment i batzegades del petit insecte nedador (*misperits*, amb contaminació del final ⁴⁵ de *mosquits*). Però veg. una altra etimologia, potser més fundada a *PAROT*. Amb contaminació del sinònim *teixidor*: *tisparis* Pna. de Cast. (*AlcM*).

¹ La deu primera la trobarem ja en el *Diccionario de Etimologías* de l'auxiliar acadèmic castellà Ramon Cabrera (c. 1825), que ja lligà amb el poc conegut *musteus* «cast. *mustio* en la ac. triste, taciturno». Potser d'ell passà a Schuchardt, que el 1898 tornava a posar en relació el grup de *mustio* amb *musteus*, en *Romanische Etymologieen* I (*Sitzber.* ⁵⁰ *Wien* CXXXVIII), 59, i 56ss.; però Schuchardt solia encarar diverses possibilitats, i així, en un altre pasatge d'aqueix treball (p. 80), tocant molt de peus a terra, crida l'atenció cap al fr. ant. *mois* precisant-ne bé els matisos, ben anàlegs als catalans.—² «*mus-*

teum: viscidum» ['viscós'], *CGL* v, 467.15; «viscidum, medium viride» v, 225.1, 467.19; iv, 121.45; «*mustei*: γλευχίται» (de γλευκος 'most') III, 185.4, 256.7.—³ Fóra una escapatoria forçada allegar que *MUSTEUS* pogué passar al basc des del llatí republicà, abans de la patalització de *TI*, que fou bastant més antiga que la de *ce* o *ci*. Una antiguitat tan enorme agreujaria la inversemblança del romanisme en basc, i d'altra banda continuaria inoperant com a suport de l'etimologia del romànic *mois/moix*, car l'un resta llunyadíssim de l'altre.—⁴ Val a dir que és temptadora la semblança amb el gr. μυξίνος o μύξος 'peix de pell viscosa' (que hom dubta si és la llampra), documentat aquest per Ateneu de Naucratis (c. 215 d. C.) i aquell per Hikésios (fi del S. I d. C.).

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *moixa*, *muixarra*, *muixarró*, *moixí*, *moixina*, *moixó*, *fer moixoni*, *moixoner*, *moixonía*, *moixar-se*, *amoixar*, *amoixonar*, *moixaina*, *moixainar*, *moi*, *moia*, *moiar*, *moiera*, *mújol*, *moixa* 'òliba', *moixada*, *moixal*, *moixar* (cf. supra), *moixard*, *moixardies*, *moixarderia*, *moixaric*, *moixarri*, *moixarró*, *moixer*, *moixera*, *moixeria*, *moixerra*, *moixet*, *moixeta*, *moixí*, *moixicós*, *moixí* i ²⁵ *moixina* (cf. supra), *moixinada*, *moixiner*, *moixo*, *moixona*, *moixó* (cf. supra), *moixot*, *mixa*, *mixarda*, *mixarri*, *mixarrona*, *mixet*, *mixeta*, *mixo*, *mixino*, *mixinet*, *mixinirri*, *mixola*, *mixona*, *mixoner*, *mixoneria*, *mixorrer*, *mixorreria*, *mixperix*, *mixparis*, *misperits*, *parissos*.

+MOIXA, 'fruiteta de la MOIXERA, arbre bosquetà semblant a la servera', origen incert, probablement del ll. MŪSTĒA 'semblant al most', ll. MŪSTUM, en el sentit de 'dolça com most', 'de gust semblant al vi'. □ 1.ª doc.: c. 1860, Ant. Cebr. Costa, aranès *muxes*; *moixera* 1744 (Martras), 1798 (mal escrit *moigera*), Cavanilles.¹

Aquest dóna «aliquiér *moigera*» com a nom del *Crataegus aria*, cast. *mostellar común*, fr. *alisier commun* (*Observ.* II, 331); segons Colmeiro (*Enum.* II, 373) com a val., Cavanilles donaria la forma correcta *moixera*, i VALorente (1798) *mugera*; i en el Princ., *mogera* P. Bassaganya (1859), i *moxera* de lley Ant. Martras (1744); ACCosta dóna *muxera* per al *Sorbus aria* (p. 81), *moxera* (*muxera*, *mogera*) *Pyrus aria* (p. 329); i *muxera de la guilla*, segons Vayreda, a Vidrà i Collsacabra (*Supl.*, p. 28); mentre que *muxes* i *barruces* serien l'*Arbutus uva-ursi* de Linneu (p. 164) o sigui la boixerola o faringola, fruiteta que té el mateix hàbitat i recorda bastant la de la moixera; per al *Pirus aria*, veg. Colmeiro, p. 376, i per a tots ells veg. Masclans (1981, p. 168).

El simple *moixa* no recollit pels diccs. ni per cap altra font directa, ja el vaig assenyalar com a català en el *DCEC/DECH* (MOSTAJO, IV, 163b37ss.); i en el *Vocab. Ar.* (p. 86), per a l'aranès: *mušé* «árbol parecido al manzano, mostellar» a l'Alta V. d'Aran, i *múša* (Escunyau) i *mušét* (aranès central), atenint-me per a aquest a la identificació de Costa (i apuntant-hi unes